

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית לבתי ספר דרוזיים

1. ההצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית המפורסמת בזאת היא דוגמה הכוללת כמה אפשרויות פתרון בתשובות הפתוחות, והיא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שיתקבלו בידי מעריכי הבחינה.
2. הפתרון להלן מביא את עיקר הסוגיות המרכזיות שהיו טעונות ליבון במסגרת המבחן, אך יודגש כי הוא איננו תשובה מלאה ומקיפה, המזכה בניקוד מלא. נדגיש כי ציון המבחן מורכב, מטבע הדברים, גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **טל"ח** (טעות לעולם חוזר) – פרסום הצעת הפתרון כפוף לטעויות, ואין בו כדי לחייב קבלת תשובה שגויה בידי מעריכי הבחינה.
4. בהתאם לחוזר מנכ"ל: טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'9ד, נבחן בבחינת הבגרות מחויב לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שהנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.
[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית לבתי ספר דרוזיים, מס' 015361, חורף תשפ"ג

פרק ראשון – הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה (80 נקודות)

חלק א – הבנת הנקרא (42 נקודות)

יש לענות על שאלות 1–8.

1. – מי שמתבונן בטבע ובמתרחש סביבו.
2. **א.** יש להשיב מהו הגורם שהכותבת מציינת ב**פסקה ד** שבגללו קשה לילדים להתמודד עם שיעמום, וכן להשיב אם אפשר להסכים עם טענת הכותבת שבגלל גורם זה קשה לילדים להתמודד עם שיעמום, ולנמק את התשובה. הגורם הוא ההורים.
דוגמה לתשובה:
כן, אני חושב שהכותבת צודקת בטענתה כלפי ההורים. ההורים מקילים על עצמם ואינם משקיעים מחשבה כי הם אינם רוצים להתאמץ, ולכך יש השפעה ארוכת טווח על הילדים ועל התנהגותם. הם מתרגלים לפנות למסכים בכל פעם שהם משתעממים, והרגל זה עלול ללוות אותם שנים רבות.
3. **ב.** יש להעתיק מן המאמר משפט המסביר את הטענה של הכותבת שכמות ריגושים גדולה מדי שוחקת את המערכת הרגשית והשכלית של האדם.
"המוח זקוק ליותר ויותר גירויים כדי שהאדם ירגיש תחושה של סיפוק ועניין". (פסקה ג)
3. יש לכתוב את מספרי השלבים הנתונים על פי הסדר הנכון של התהליך.
שלב ראשון: (4)
שלב שני: (1)
שלב שלישי: (3)
שלב רביעי: (2)
4. **א.** – כותבת המאמר מפריכה את העמדה המקובלת בנוגע לשיעמום.
ב. יש להביא שני יתרונות של השיעמום בעבור בני האדם.
יתרון 1: השיעמום מונע התרגשות מכל גירוי.
יתרון 2: השיעמום גורם לאדם להבין שהוא מצוי בפעילות שאינה מאתגרת, שאינה דורשת מאמץ.
5. – בני האדם נעשים תלויים בגירויים חיצוניים ואינם מפתחים את עולמם הפנימי.
6. **א.** יש להסביר מדוע כותב מאמר ב רואה בשיעמום דבר שלילי.
הכותב רואה בשיעמום דבר שלילי מפני שיש לו השפעה הרסנית על בני האדם.
ב. יש להשיב, על פי מאמר ב, כיצד אפשר להילחם במגפת השיעמום.
כדי להילחם במגפת השיעמום יש להפסיק את המרדף אחרי הגירויים החיצוניים שהמסכים מספקים / יש לשמור על מסגרת של שגרה וכן יש להציב מטרות בחיים.
7. יש להקיף במשפט הראשון את האפשרות המתאימה, וכן יש להשלים את המשפט השני במקומות הריקים.
הכותב מזכיר את הפסיכולוג ויקטור פרנקל כדי **לחזק את** הנאמר בפסקה זו. באמצעות אזכור הפסיכולוג הכותב מנסה **לשכנע** את הקוראים שהדברים שכתב בפסקה א **נכונים**.
8. יש להשיב אם כותבת מאמר א הייתה מסכימה עם הטענה של כותב מאמר ב שלשיעמום השפעה הרסנית על בני האדם, וכן יש להוכיח קביעה זו.
כותבת מאמר א לא הייתה מסכימה עם הטענה של כותב מאמר ב, מכיוון שלדעתה לשיעמום יש חשיבות לבני האדם, כמו שמירה על המערכת הרגשית והשכלית של האדם או פיתוח חשיבה יצירתית. היא טוענת בסוף פסקה ז שהיכולת של הצעירים להיות עם עצמם, להתמקד במחשבות שלהם ולמצוא רעיונות יצירתיים מועטה מאוד, והם זקוקים בדחיפות לשיעמום. מסקנתה זו מנוגדת לגמרי לדעתו של כותב מאמר ב.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015361

חלק ב – הבנת הנשמע (18 נקודות)

יש לענות על שאלות 9–12.

9. — השיעמום הוא נושא מעניין.
10. — המראיין מופתע מן הטענה.
11. — הוא אינו מספק בדבריו תשובה חד־משמעית על שאלה זו.
12. יש להשיב מהי הכוונה של ד"ר מור באמירתו: "היו חוקרים שניבאו שהשיעמום יחלוף מן העולם [...] אני חושב שזה רחוק מן האמת".
- ד"ר מור מתכוון בדברים אלה שהטלפונים החכמים לא הצליחו לחסל את תופעת השיעמום, על אף המידע הרב והתוכן שהם מספקים לאנשים.

חלק ג – הבעה (20 נקודות)

יש לענות על שאלה 13.

13. יש לכתוב חיבור על אחד מן הנושאים (1)–(2).
בדיקת החיבור תיעשה על פי אמנות המידה לבדיקת חיבור.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015361

פרק שני: דקדוק (20 נקודות)

יש לענות על שאלות 14–18, ועל אחת מן השאלות 19–20.

חלק א – הפועל ושם העצם (9 נקודות)

שאלה 14

- א. (1) השורש: ש-ק-ע
(2) משקיעים
ב. (1) השורש: י-ע-ל
(2) להועיל
ג. (1) השורש: נ-ט-י/ה
(2) נטייה

שאלה 15

בני האדם משועממים כשאין להם גירויים חיצוניים.

שאלה 16

- א. ארוכים
ב. המסקנות שלה

חלק ב – תקינות ושם המספר (5 נקודות)

שאלה 17

סעיפים א+ב (נדרשים רק שני נימוקים).

- (1) למחות
נימוק: זו צורת שם הפועל של בניין פעל (קל) בגזרת ל"י/ה.
(2) תזיזו
נימוק: הפועל הזה הוא בגזרת ע"ו/י, לכן אין בו וי"ו לאחר אות אית"ן.
(3) היכנסו
נימוק: זו צורת הציווי התקנית בבניין נפעל.
(4) הוא
נימוק: האוגד מתאים לשם שלפניו, ושיעמום הוא שם עצם בזכר.
(5) לְקַתֵּב
נימוק: אין סיבה שיהיה דגש בכ"ף; היא לא בראש מילה ולא אחרי שווא.
(6) כְּבָאִי
נימוק: הסימות אָאִי היא שם תואר / זו צורת משקל קטל בגזרת ל"י/ה.

שאלה 18

- א. אלפיים ושמונה עשרה
ב. עשרים וחמש

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015361

חלק ג – תחביר (6 נקודות)

שאלה 19

- א. (1) מסכים – משלים שם
תלות – משלים פועל
(2) יש להשלים משפט על פי המשפט המקורי הנתון.
ילדים, אשר **צופים במסכים במשך שעות רבות**, מפתחים תלות בגורמים חיצוניים כדי שלא להשתעמם.
- ב. יש לחבר את שלושת המשפטים הנתונים למשפט **אחד** באמצעות מילות קישור מתאימות.
כדי שילדים יפתחו את המחשבה היצירתית שלהם, ההורים צריכים להגביל את זמן השימוש של ילדיהם במשחקי מחשב, אף על פי שהילדים מתנגדים להתערבות ההורים בחייהם.

שאלה 20

- א. (1) **מורכב**
(2) יש להשלים משפט על פי המשפט המקורי הנתון.
מי שצריך למצוא פתרון לבעיה מסוימת, יכול לחשוב על כך בזמן פעילות משעממת במיוחד.
- ב. יש לחבר את שלושת המשפטים הנתונים למשפט **אחד** באמצעות מילות קישור מתאימות.
בני אדם משתדלים להימנע ממצבים של שיעמום מכיוון שהוא גורם להם לתחושה של אי-נוחות, אף על פי שהוא יכול לתרום לפיתוח מחשבות יצירתיות.